

Damn, Honey - Podcast 1

NYD Welkom bij Damn, Honey de podcast, de allereerste aflevering!

jingle

NYD Ik ben Nydia.

ML En ik ben Marie Lotte.

NYD En welkom, dus, bij de allereerste aflevering van Damn, Honey de podcast.

ML De podcast over shit waar je als vrouw van deze tijd mee moet dealen. En onze eerste aflevering is eigenlijk heel bijzonder want we zijn live vanuit het podcastfestival in Amsterdam vanuit Lab 111.

NYD Op de Secret Stage. Doodeng, er kan elk moment iemand binnenlopen en mensen zijn dus nu wellicht live aan het meeluisteren. Maar waarom zou je ook niet een podcast live lanceren, weet je, let's go.

ML Ja.

NYD Mijn naam is dus Nydia en ik zit hier met Marie Lotte en je kent ons misschien van de podcast Op Orde, waarin we ons leven enigszins op orde proberen te krijgen, want we zijn al om en nabij de dertig en nog ontzettend niet volwassen. Maar daarvoor zijn we hier dus niet want we zijn hier voor Damn, Honey. Waar kan je ons nog meer van kennen? Van onze eclectische verschijning op straat in Amsterdam. Daar wonen we namelijk samen met twee andere huisgenoten, én je kunt ons natuurlijk kennen van Damn, Honey het boek. Een feministisch pamflet dat ongeveer een maand geleden verscheen, daarover later meer.

ML En bij ons aan tafel is vandaag bij ons aangeschoven historicus Mark Bergsma, die ons zo van alles gaat vertellen over vrouwen in geschiedenislessen op middelbare scholen - of eigenlijk, het gebrek daaraan. Maar we beginnen met een vraag, Mark, die we aan al onze gasten gaan stellen.

MARK Hallo.

ML Hallo. Wat is het minst feministische wat jij afgelopen week hebt gedaan of zag?

MARK Ik was afgelopen week op vakantie in Albanië, en in Albanië heb je heel veel macho-gedrag. En daar ben ik eigenlijk een beetje zonder dat ik het doorhad in geschoten. Dus ineens was ik, ik was met een heel goede vriendin en ineens was ik

voetbal... eh, ze keken daar heel veel voetbal op straat en ik was ineens mee aan het schreeuwen en alles.

NYD Je was ineens een machoman.

MARK Ja, terwijl ik een heel feministische man eigenlijk ben.

NYD Ja, zo kennen we je ook.

MARK Ik ben daar een beetje van geschrokken en dat was eigenlijk het minst feministische dat ik deed. Ik ging ook nog naar een kapper, die mij een soort voetbalkapsel aan ging meten...

ML Dus je ging full on.

MARK Ja, ik kwam heel anders terug.

NYD Ging je dan ook zo van "nee uh, ik betaal wel"?

MARK Ja, ja. Ik werd helemaal zo van "nee, nee, ga maar even aan de kant, eh, vrouwtje, ik doe dit wel effe."

ML Zullen wij dan ook een keertje samen naar Albanië, dat jij alles eh...

MARK Nou, ik vond dit genoeg. Ik ben blij dat ik weer mijn feministische zelf ben.

NYD & **ML** Mooi.

MARK Oh, ja, ja, en jullie dan?

NYD & **ML** *lachen*

NYD *met sarcastische stem* Wij zijn zo feministisch, wij doen nooit iets onfeministisch.

MARK Nou, dat geloof ik niet.

ML Eh, ik had eigenlijk wel een momentje, want wij hebben ook een andere podcast en die heet Op Orde en in de eerste aflevering daarvan hebben we onszelf geleerd hoe we planken op moeten hangen, want dat was nogal een ding dus hebben we een hele aflevering eraan gewijd.

NYD We kunnen het ook nu.

ML We kunnen het, het is niet zo heel moeilijk...

MARK Geloven jullie...

ML ... en toch denk ik eigenlijk al de hele week: Hm, wanneer denk je dat m'n vader een keer langs kan komen want ik wil planken opgehangen hebben.

MARK Daar schiet je al gauw in inderdaad.

ML Ja, het is gewoon, het is ook misschien gewoon een beetje luiheid hoor, maar ik dacht van oei, dit is echt zo erg, dat ik mezelf ertoe zet om te leren hoe dit moet en dat ik dan alsnog wil dat een man dat gaat doen.

NYD Kan niet, dat kan niet Marie Lot.

ML En jij, Nydia?

NYD Nou, ik had deze week een groep vrouwen op werk waar ik mee aan het werk was, en elke keer zei ik dus "Oké, jongens... eh, jongens", en elke keer zat ik dus ook zo van "oh nee, eh, meisjes, eh..." en dat is eigenlijk zo iets doms dat we dat doen.

ML Het zit ook zo ingebakken in de, in gewoon je taal.

NYD Ja. Het is ook niet verkeerd bedoeld. We waren ook gisteren bij een feministisch evenementje waar de hele tijd "Hé guys" werd gezegd, we werden ook de hele tijd zo aangesproken, en er zaten echt twee mannen in die zaal.

MARK Ik ben me daar ook heel bewust van...

NYD Het is zo onderdeel van de taal.

MARK ...als ik in een app zeg "Hé jongens, hoe is het nu? Zullen we dit doen..."

NYD De vraag is: wat zou je dan moeten zeggen? Lui?

MARK Hee... jullie..? Hé mensen.

ML Ja, op zich...

NYD Mensen, vrouwen... Het zou wel leuk zijn als we nu...

MARK Ja maar dan focus je ook weer op vrouwen.

NYD Het zou grappig zijn als we nu groepen gaan aanspreken als "Hé meiden, meisjes", terwijl er ook mannen zijn.

ML Meisjes, girls...

NYD Want dan zouden al die mannen zo van "Nou, eh... hallo!"

MARK Hallo, ik ben toch geen meid?

ML Hallo, ik ben geen meisje. Terwijl vrouwen, die protesteren daar helemaal niet tegen.

NYD Die vinden het normaal. Opvallend.

ML Interessante observatie. Ehm, Mark, we zaten hier om jou en je fantastische project.

MARK Ja...?

ML Maar we willen het eigenlijk eerst even hebben over ons fantastische project...

MARK Natuurlijk, ga je gang.

ML Namelijk Damn, Honey de podcast. Eigenlijk ook Damn, Honey het boek. Want, hoe is dit alles gekomen, dat vind ik best een leuk verhaal. Want, zowel Nydia als ik dachten eigenlijk wel dat we al vrij ver waren met vrouwelijke emancipatie, vrouwen in Holland hebben het niet slecht, eh, er is natuurlijk genoeg om je nog over op te winden, om je boos over te maken, om voor op de barricades te gaan, maar over het algemeen zijn we op de goede weg.

ML & NYD Dachten we.

ML En toen kwam er ineens een boek in de boekhandel, genaamd *Sexy, but tired, but sexy* geschreven door een influencer, haar naam is Jamie Li. En toen we haar opzochten bleek dat ze 60.000 trouwe volgers heeft, vlogs op YouTube...

MARK Oh my lord...

ML En eh...

NYD My lord!

ML My lord.

MARK Jeetje.

ML En ze is eh, haar fans willen haar zijn, haar fans luisteren naar haar, en zij bracht een boek uit en die had zo'n onfeministische boodschap, terwijl het boek zelf erg onschuldig lijkt, want het lijkt gewoon een lifestyle boek, het lijkt gewoon een boek waarin zij als een goede vriendin van jou praat tegen je over mode en over haar relatie, over make up, over haar carrière, en waarschijnlijk heeft ze het zelf niet eens door dat er een hele seksistische boodschap onder zit, maar het was wel zo en ze omschrijft het zelf dus ook als, ze verdedigt zichzelf ook in de media als dat het *girltalk* is.

NYD Maar het doet ons denken aan de *locker room* talk van Trump.

MARK Ja, ja...

ML Dus, wij dachten: oké, blijkbaar zijn we nog niet zo ver, want dit boek komt in de bestseller top 60.

NYD Het lijkt echt uit de jaren '50 te komen, qua onderliggende gedachten

ML Absoluut, dat is trouwens leuk dat je het zegt want dat is niet een grap zelfs, ik heb hier een boek uit de jaren '50. Het heet Moeder worden en het is geschreven door...

MARK Geschiedenis, jongens, dit is geschiedenis.

NYD Dat vind je leuk he?

MARK Ja, dit vind ik leuk, gooi het er maar in.

ML Het is geschreven door dokter de Kok.

NYD Ken jij dit boek, Mark? Of is dit ook weer niet zo, eh...

MARK Nee, ik ken wel dit soort boeken, omdat de jaren '50 stikte van dit soort boeken.

NYD Dit schijnt dus hét naslagwerk geweest te zijn, he?

ML Ik heb het nog even opgezocht op de site van de Koninklijke Bibliotheek en het heeft veel drukken gehad, het werd veel gelezen door vrouwen...

MARK In elk tijdperk was er wel zo'n boek. Ook in andere landen.

ML Dit is ook... er staat hier ook 'Standaardwerk over blijde verwachting, geboorte, babyverzorging en kleuteropvoeding'. Dus ik dacht: leuk, bladeren we even doorheen.

MARK Leuk.

ML Maar dan krijg je dus dit soort stukjes, en ik citeer: "Is de buikwand eenmaal slap en uitgerekt, dan is er niets meer aan te doen en het staat erg lelijk."

NYD Lillik!

ML "Bedenk dat u zichzelf als taak hebt gesteld uw schoonheid gedurende de zwangerschap en na de bevalling te behouden." Whuuut?

NYD Wat?!

ML En dan nog een dingetje, want ik ben lekker op dreef.

MARK Dat vind ik op zich genoeg, hoor.

ML Nee, ik heb er nog een want ik vond dit eigenlijk erger: "U bent het aan uzelf en uw man verplicht er gedurende de tijd dat u de baby bij u draagt er op uw voordeligst uit te zien." Dit gaat over positiekleding. Shocking boodschap vind ik, maar oké. Het is een oud boek, dus het is een ouderwetse boodschap...

MARK Dit is van de *days gone by*, het is geweest.

ML Daar zetten we ons overheen, we zijn blij dat dit een tijd is waarin wij niet geboren zijn en nu is het anders, maar, heb ik voor de grap ook even een stukje uit het boek van Jamie Li erbij gepakt, en dat ga ik ook even voorlezen als jullie dat niet erg vinden.

NYD Met je meest zwoele voorleesstem.

ML Dit gaat over, hier beschrijft ze haar bevalling, en een van de eerste tips die ze geeft is "Zorg dat je nagels, haar en poes zijn gedaan. Tijdens de bevalling lig je er zo onflatteus, bloederig en *exposed* bij, dat dat het miste is wat je kunt doen. Voor jezelf, uiteraard, en misschien ook een beetje voor het team. Ik kreeg op de operatietafel bijvoorbeeld een compliment van de anesthesist tijdens de spoed-keizersnede - ja, daar was tijd en ruimte voor - over hoe knap hij mijn haren en roodgelakte nagels vond. Toch lekker hoor, op zo'n moment, een compliment van een vent." Zo pijnlijk.

NYD Het is echt...

ML Laat dat maar eens even op je inwerken. Dit is *basically* dezelfde boodschap.

NYD Dit is dus het gevaarlijke, want bij dat jaren '50 boek denken wij nu gelijk 'Jaaa... jaren '50, jij zei net al, dit is *all gone by*...

MARK De jaren '60 kwamen er toen overheen, godzijdank.

NYD Ze zijn voorbij, we zijn voorbij dit soort seksistische boodschappen en verhalen. En dan lees je het Jamie Li boek en in eerste instantie heb je dan niet zo door dat het fucking seksistisch is. Het is namelijk overladen met een wat wij noemen

NYD&**ML** Een Tof Sausje.

NYD Dat wil zeggen dat het dus, dat zij zo cool is qua uiterlijk maar ook qua toontje het, het is sarcastisch en een grappig toontje en ze zegt heel erg heftige dingen die dan toch grappig zijn, ze komt er heel hard in, wat wij zelf ook leuk vinden, leuk stijltje vinden, en door dat toffe sausje heb je helemaal niet zo door dat het zo kut is. En ze zegt ook van ja, maar het is girltalk, weet je, je moet het niet zo serieus nemen, maar de onderliggende boodschap is super seksistisch en dat toffe sausje is iets waarvan wij denken dat we het vaker terug gaan zien.

ML We zien het nu al vaak terug.

NYD Ja, we zien het nu al vaak terug, dus we dachten fuck het, we maken maar gelijk even een tof sausje-jingle.

*TOF SAUSJE JINGLE: opbouwende muziek met ML & NYD die 'toffff sausjeeeee in de microfoon hijgen en vervolgens in een fles ketchup knijpen, waardoor je een soort spetterend geluid hoort'

NYD Met live ketchup geluiden - het was ketchup, jongens.

ML Het was erg leuk om te doen.

NYD Mocht Heinz luisteren, je kunt ons altijd sponsoren.

ML Echt geen probleem.

NYD Saus zit in onze podcast, dus dat jingletje zul je vast nog in toekomstige afleveringen voorbij horen komen. Maar Jamie Li was dus de aanleiding voor ons om een tegengeluid te schrijven.

ML Ja, want wij dachten..

MARK Ik heb jullie ook gezien die dag en jullie waren echt in alle staten.

NYD Wij waren woest, he?

ML Wij waren hele boze mensen.

NYD Ja, juist omdat je dus denkt 'we zijn al een heel eind', en dan zie je dus ineens dat dus zo'n boek een hit is waarin dus zoveel shit staat geschreven.

ML Want het heeft een vierde druk he, of misschien al wel weer meer. Het wordt in ieder geval veel gekocht.

MARK Ik vond dat als historicus dus ook *shocking*. Ik geloofde het eerst ook niet.

NYD Fijn om te horen dat een wetenschapper dus ook zegt...

MARK Ik onderbouw dit als 'dit is *gone by*' dacht ik, maar dat is het dus niet.

ML Dank je wel, ik ben heel blij dat ik dan niet soort van de naïeve vrouw ben die dan denkt: ach, we zijn er wel. Het komt wel goed. Ik ben blij dat jij dat dan ook hebt.

MARK Nee, ik vind dit ernstig.

NYD Ja, nou, wij kwamen dus met een tegengeluid in de vorm van een feministisch pamflet. Dat hebben we in anderhalve week geschreven en dat is eigenlijk op puur adrenaline en whisky gegaan.

MARK Dat is hoe het begon inderdaad.

NYD Was heel heftig, we zaten 24 uur per dag met elkaar opgescheept. Want we wonen dus ook in één huis, he, dus het was een en al feministisch gepraat, het ging de hele tijd over vagina's en vulva's aan de keukentafel, en ik droomde ook de hele tijd over feministische dingen en dan dacht ik: dit moet er nog in!

MARK Ook nog over vagina's en vulva's...

ML Ik ben ook anderhalve week niet ontspannen geweest.

NYD Maar het gevolg ervan is wel dat nu Damn, Honey in de winkel ligt, maar eigenlijk zelfs niet eens meer want de eerste druk was echt in anderhalve week uitverkocht. Dat ging crazy hard, en de tweede druk komt eraan en het ebook is ook vandaag online gekomen, dus ik ben superblij.

ML Jeeeee!

NYD En we hebben omdat het zo hard ging een instagram account aangemaakt, @damnhoneyhetboek, en daar kregen we echt, of krijgen we echt, onwijs veel reacties. Het gaat maar door. Van vrouwen die zeggen: Het is zo herkenbaar. Ze delen ook allerlei verhalen met ons wat we heel mooi vinden want we denken dat erover praten heel goed is om verder te komen, en we merken daardoor ook het gesprek of het verhaal, het onderwerp is niet afgesloten. Er moet meer met dit onderwerp gebeuren want er is vraag naar, vrouwen willen ook verandering, vrouwen willen hierover praten en daarom bedachten wij...

NYD & ML De podcast!

NYD Supercool.

ML En het is extra leuk omdat we hier mensen kunnen uitnodigen zoals jij en dat we gewoon input krijgen.

NYD Ja, het gesprek aangaan.

ML Dat is wel echt heel leuk.

NYD Want wij komen natuurlijk wel...

MARK Met verschillende invalshoeken.

NYD ... wij komen uit onze bubbel dus we hebben een bepaalde kijk op bepaalde dingen maar bijvoorbeeld ik wil ook wel een vrouw van een jaar of tachtig een keer in de studio zo van hoe ging dat vroeger en hoe is het nu dan?

MARK Die de jaren '50 heeft meegemaakt, die nu denkt 'Oh my god, relax!'

ML Ja of die denkt 'Het verschilt niet, dit is *basically the same*.'

NYD Ja. Nou, dus Damn, Honey de podcast.

JINGLE

ML We moeten het even hebben over vrouwen in geschiedenislessen. En dan eigenlijk vooral het gebrek aan vrouwen in geschiedenislessen. Want je leert zoveel over die typisch mannelijke... of nouja, dat typisch mannelijke schorem, of helden...

NYD Of helden die dan eigenlijk schorem bleken te zijn.

ML Of schorem die helden bleken te zijn.

MARK Veel mannen vooral.

NYD Maar vooral veel mannen.

ML Mannen, mannen, mannen.

NYD Marie Lotte, noem nu drie vrouwen uit de geschiedenis, nu!

ML Eehh....

MARK Nu! Geef het antwoord nu!

ML Frida Kahlo! Maar dat is ook alleen omdat we het daarover gehad hebben deze week. Ik heb er wel veel over nagedacht deze week maar zelfs met hulp van Google kwam ik niet per se heel ver.

MARK Nou, ze zijn er, hoor.

ML Ja, ze zijn er, dat zal.

NYD Gelukkig hebben we vandaag dus Mark in de studio om daarover te vertellen.

Mark Bergsma is een van de oprichters van Van Gisteren, dat is een werkplaats voor historische projecten.

MARK Het klinkt een beetje als een timmerwerkplaats, maar

ML & NYD Dat is het niet, he?

NYD Mark kan niks met timmeren.

MARK Ik kan NIKS!

ML Jij kan alleen maar dingen met je hoofd.

MARK Ik kan alleen maar heel goed denken.

NYD Jullie zijn een collectief dat bezig is met geschiedenis in het nu te plaatsen, kan ik het zo uitleggen?

MARK Ik doe eigenlijk projecten in opdracht en op eigen initiatief, we zijn een beetje ook wel activistisch, we zijn allemaal vrienden, we hebben het gezamenlijk opgericht, vier jaar geleden ook een beetje vanuit de gedachte, we hebben allemaal geschiedenis gestudeerd, wat misten we daarin. Een mijn collega, mijn vriendin Agnes, die heeft toen gezegd, Jongens, we gaan het zelf doen. We gaan gewoon

zelf die leegtes invullen door projecten aan te nemen maar ook zelf projecten te starten, allemaal met geschiedenis.

ML Jullie gingen er actief over nadenken wat jullie misten.

MARK Ja. We hebben natuurlijk, nou, gestudeerd, en op de basisschool, we hielden allemaal van geschiedenis, maar op een gegeven moment, je wordt kritisch opgeleid, dus je wordt ook kritisch naar die opleiding toe, zo van hé, dit soort dingen missen we.

NYD Wat leren we eigenlijk?

MARK Daar hebben we elkaar in gevonden en daar kwam Van Gisteren eigenlijk uit.

NYD Jullie doen allerlei verschillende projecten, want je bent nu momenteel bezig met een tentoonstelling over LHBTI+, mag erachter... voor emancipatie?

MARK Om het samen te vatten is dat heel goed.

NYD Het is een tentoonstelling over de emancipatie.

MARK Ja, veertig jaar.

NYD Veertig jaar, inderdaad. Ben je heel druk mee. Maar ondertussen loopt ook nog steeds een ander heel groot project van jullie, dat binnenkort gelanceerd gaat worden...

MARK Ja, dat is echt ons kindje.

NYD ... en dat is F-Site. En daar zijn jullie al heel lang mee bezig.

MARK Daar zijn we, dat is een van de projecten waarmee we begonnen zijn, op ons eigen initiatief. Weer mijn collega Agnes die zei, die is zelf docent geweest, ik ben de jongste ook van het stel en zij heeft al voor ze ging studeren een carrière gehad als docent, en zij gaf dus les, en miste gewoon heel erg die vrouwen in de geschiedenis. Als het over vrouwen in geschiedenis gaat is het vaak heel ingewikkeld, de feministische golf, saai, moeilijk, okselhaar, al die clichés.

NYD Altijd weer dat okselhaar, he?

MARK Altijd weer dat okselhaar. Terwijl, het is helemaal niet zo ingewikkeld.

ML Er waren gewoon ook vrouwen in de geschiedenis die...

NYD Die dingen deden.

MARK Er waren ook wel vrouwen nu in die boeken, alleen ze worden altijd op een bepaalde manier benaderd en ja, de mannen zijn toch gewoon in de meerderheid. Het is niet zo dat we die er nu uit willen schrijven, maar er is wel een nuance.

NYD Heb je zelf ooit die realisatie gehad, van huh, waar zijn die vrouwen eigenlijk?

MARK Ik kan niet zeggen dat ik dat op de basisschool al had, op de middelbare school wel een beetje maar pas echt tijdens mijn universitaire studie, waar ik natuurlijk ook bevriend werd met al die Van Gisteren mensen, omdat we het er veel over hadden... dan ga je het gewoon zien. En dat je denkt: wat raar. Maar ook voor andere onderwerpen hoor. Voor LGBT...

NYD Dat zit er ook natuurlijk niet in.

MARK ... voor dekolonisatie... dat zijn natuurlijk allemaal onderwerpen die gevoelig liggen en die nu heel erg - gelukkig - bespreekbaar worden.

ML En jullie willen dus... wat is het dat jullie met F-Site willen doen, en bereiken?

MARK F-Site wordt eigenlijk... de website wordt nu gemaakt. Het is eigenlijk een website, een platform willen we ervan maken, waar we educatiemateriaal op kunnen plaatsen dat aansluit op het onderwijs dat wordt gegeven op de middelbare school en ook dan op de lagere school, het gaat om de tien tijdvakken, waarmee les wordt gegeven.

ML Dus dit sluit aan bij de lessen die er al zijn, maar het vult zeg maar... de leegte op.

MARK Het is een soort aanvulling, dat we kunnen zeggen: Hé jongens... We schrijven nu bijvoorbeeld, we hebben de tien tijdvakken, we maken een website en per tijdvak schrijven we nu vijf biografieën voor vrouwen en dan maken we opdrachten bij en dan kunnen we gewoon dat aanbieden op de website en zeggen: hartstikke leuk die tien tijdvakken, maar denk ook eens aan deze vrouw die een supercoole filosofe was in de Verlichting, die nu nooit aan bod komt, terwijl die er echt gewoon zijn, van de oudheid tot nu.

NYD En kunnen docenten dan gewoon inloggen op zo'n site, of hoe gaat dat?

MARK Ja, ze kunnen gewoon, het is gewoon gratis beschikbaar.

NYD Dus wij zouden ook kunnen gaan kijken.

MARK Ja, je kan gewoon gaan kijken, ook ter inspiratie omdat, we hebben vorig jaar een *crowdfunding* gedaan om de website te realiseren, omdat daar geld voor nodig was. We hadden al wel geld gekregen om de biografieën te schrijven, maar toen hadden we een platform nodig om het op te zetten en daar hebben we een

crowdfunding voor gedaan en toen bleek dus ook, omdat het toen ook nationaal werd opgepakt, dat er gewoon heel veel interesse voor is.

NYD Jullie hebben ook veel persaandacht gekregen.

MARK Ja. Veel persaandacht, nou, de crowdfunding ging daarna echt top

NYD Als een tiet

ML Als een tiet

MARK Ja, dat was echt fantastisch. Dus we hopen dat het nu, in oktober is dan de lancering, dat we dat dan kunnen vasthouden.

NYD En hebben jullie al reacties van docenten gekregen?

MARK Ja. We hebben ook een klankbord van docenten die we erbij betrekken, en er komen ook steeds meer docenten bij.

ML Oh, dus er mag ook echt input van mensen komen?

MARK Ja, omdat wij natuurlijk, we zijn vrij academisch omdat Agnes natuurlijk een achtergrond heeft als docent, maar we willen wel, ze is er ook alweer een tijdje uit, dus we willen ook vanuit het veld...

ML Geluiden horen.

MARK ... die geluiden horen. Moet ik wel zeggen... wij weten niet per se of de vraag er is vanuit docenten...

NYD Dat vroeg ik me namelijk al af.

MARK Maar dat is natuurlijk... dat hoor je ook altijd bij fondsen, wij zijn dit gewoon gaan doen omdat wij dit nodig vinden, van kijk: wij maken dit en dan maken we dit en dan bieden we het aan...

ML En dan volgt de rest vanzelf.

MARK ... in plaats van dat je eerst een soort enquête gaat doen zo van hallo, docenten in Zeeland, vinden jullie dit ook leuk? En dat je dan drie jaar verder bent, en ja...

ML Nou, je bent al vier jaar verder.

MARK We zijn al vier jaar verder, en nu... en ik moet ook zeggen: de tijd zit heel erg mee, want toen wij ermee begonnen, nou, hoeveel deuren we niet dicht geslagen hebben gekregen, waar we nu, hilarisch genoeg, na die crowdfunding zitten we aan tafel en zeggen ze: 'Nou, dit is zo'n goed idee, wat simpel, gewoon zo aanvullen.' En dan zeggen we: ja, klopt, dat was vier jaar geleden ook al zo.

NYD Het was ook niet zo'n ingewikkeld idee!

MARK Inderdaad.

ML En ik ben dan eigenlijk wel benieuwd, als je nu een vrouw zou moeten noemen die voor jou heel tekenend is, of een verhaal dat heel erg bij is gebleven, wat zou je dan...?

MARK Het zijn er veel, omdat we nu natuurlijk vijftig biografieën schrijven en we zijn ook gewoon met samenwerkingen bezig om meer vrouwen gewoon uit de geschiedenis te halen, maar wat ik nu echt een bijzondere vrouw vind is Mary Wollstonecraft...

ML OH, hallo?

NYD Nou, echt nooit van gehoord, daar gaan we al.

ML Wie bent u?

NYD *langzaam* Mary Wollstonecraft...

MARK Zij is een Britse schrijfster uit de achttiende eeuw, rond de Franse Revolutie dus eind achttiende eeuw, en zij schreef het eerste feministische pamflet.

ML *hapt naar adem*

NYD JAAAA! Wat leuk!

ML Zij is onze collega! En wij kennen haar niet eens!

NYD Wat erg!

MARK A Vindication of the Rights of Women,

NYD Oké.

MARK Dus Een Rechtvaardiging van de Rechten van de Vrouw.

ML We moeten dit straks nog even opschrijven.

NYD Ja.

MARK Ik ga dit zeker naar jullie opsturen, je moet het ook echt lezen, het wordt nu ook, het is nu ook bekend als een soort standaardwerk, maar dat heeft heel lang geduurd. Ze had, ze was een heel moderne vrouw eigenlijk, en ze schreef in dat boek dat de rechten van vrouwen en mannen gelijk zouden moeten zijn, en dat het nu, dus in de achttiende eeuw, niet zo is omdat vrouwen geen educatie- geen onderwijs krijgen. Dus dat het logisch is dat dat gat er is, en dat vrouwen dus meer als een soort bezit werden beschouwd, als schoothondjes werden behandeld, en dat dat door onderwijs gewoon kan worden opgelost. Het grappige is wel, het was de tijd

van de Franse Revolutie, iedereen was helemaal zo van 'Gelijkheid! Alles!' Iedereen, dus ook de mannelijke filosofen, maar toen zij dus dit schreef, toen waren alle mannelijke filosofen ineens zo van 'Ja, maar... gelijkheid voor alle mensen is dan... mannen.'

NYD Dat was dus niet wat we bedoelden.

MARK Nee, even stop.

NYD Dan kom je bij de zin die wij ook wel krijgen: 'Draaf je nu niet een beetje door?'

MARK Dat was ook toen al.

ML Oké, dus de reacties zijn eigenlijk wel een beetje vergelijkbaar. Nog steeds, haha.

NYD Ja maar zij zegt dus van, oké, educatie moet komen voor vrouwen, die is er dus nu, maar nu ga jij er dus zorgen dat die educatie voor vrouwen ook óver vrouwen gaat.

MARK Ja.

NYD Dat is supercool!

ML Top!

MARK Nou ja, maar voorbeeldfuncties ook. Je wilt jezelf, nou ja, ik ben natuurlijk een man, maar als vrouw kan ik me ook voorstellen dat je ook gewoon denkt: ik wil me daarin herkennen.

NYD Ja!

MARK Dat wil iedereen.

NYD Heel vet dit.

ML Love it! Ik vind het leuk dat we onze collega uit de achttiende eeuw nu ook leren kennen.

NYD Mary... Woll... Ik ben haar naam alweer vergeten...

MARK Mary Wollstonecraft.

ML Dit moet ik echt even opschrijven.

NYD We gaan haar opzoeken.

MARK Ik vind het gewoon ook heel leuk om te zeggen.

ML En eh.. Mark, vertel nog even, wanneer wordt F-Site gelanceerd en kunnen we daarheen?

MARK F-Site wordt gelanceerd op 29 oktober, in De Rode Hoed. Jullie hebben volgens mij al een kaartje...

NYD & ML Dat klopt.

NYD Wij zijn fan.

MARK ... want het is dus hartstikke uitverkocht.

NYD Ja, fantastisch.

MARK Ja, en daar zijn we heel blij mee.

NYD Heb je al een programma, of weet je iets...

MARK Ja, het programma is bijna rond, er zijn verschillende sprekers, Aldith Hunkar is de moderator, en er zijn vier fantastische sprekers, die zijn nog niet allemaal bekend, die worden deze week gepubliceerd, dus...

NYD En dan diezelfde avond kunnen we ook naar de website gaan en...

MARK Ja, de website wordt op dat moment gelanceerd, dus dan, eindelijk, na al die jaren, hier is het!

ML En dan gaan we klappen en dan is het online.

MARK Ja.

NYD Dus ook voor de mensen die er niet bij kunnen zijn: ga naar de website. Nog één keer: is welke dag en wat is de website?

MARK 29 oktober [2018] in de Rode Hoed en de website is F-Site.

NYD Ja, met S-I-T-E, want ik ben dus voetbalfan...

MARK Ja, niet te verwarren met de F side.

NYD ... en ik vind het dus een fantastische referentie, die veel mensen misschien ook niet zullen snappen. Heeft te maken met de keiharde kern van Ajax, die heet ook F side, maar dan met een D. Maar F-Site dus met een T.

NYD Dankjewel, Mark.

ML Ja, dankjewel.

NYD Ik wil je eigenlijk elke week, want dan kan je elke week iets vertellen over een vrouw.

ML Over een vrouw!

MARK Ja, historische duiding, jongens.

ML Fantastisch dit, en nodig.

JINGLE

ML Daaamn, Honey! Haha, wij zijn nogal fan van die uitspraak, omdat je het op twee verschillende manieren kunt uitspreken. Je hebt: *aanmoedigende intonatie* Damn, honey, yes!

NYD Damn, Honey!

ML Maar je hebt ook *afkeurende intonatie* Daaamn, honey, nooo! Negatief. Dus, dat leek ons eigenlijk leuk om te bespreken ook in deze podcast, en eigenlijk misschien vanaf nu altijd. Nydia, jij was deze week *in charge of* de Daaamn, honey, no.

NYD Ja. Dus ik heb afgelopen week gekeken van wat heb ik nou gezien in het nieuws, of om me heen, waarvan ik dacht: what the fuck?

ML What. de fuck.

NYD Nou, heel veel heb ik gezien. Het was een hele makkelijke opdracht, mede dankzij de zaak rondom Cavanaugh die nu speelt. Ik had mijn Damn, honey no net uitgekozen voor zijn *hearing*, anders had ik sowieso dat fragment erin gestopt, ik ben echt zo boos erom hoe daar op gereageerd wordt, hoe Trump erop gereageerd heeft, en het is voor alle vrouwen die ook maar iets met seksuele intimidatie ooit hebben meegemaakt, denk ik echt een messteek om dit te zien en te horen, maar oké, dat heb ik dus niet gekozen.

MARK Maar we zijn wereldwijd in shock.

ML Maar toch goed dat je het even noemt.

NYD Maar ik wilde nog even een sneer geven naar die vent, die lul. LUL! Ik hoop dat je dit hoort. Eh, nee, ik heb dus een ander fragmentje gekozen wat ook heel erg is. *fragment, verslaggever: 'In dat netwerk zitten honderdduizenden mannen van over de hele wereld die willen eigenlijk zo onopgemerkt mogelijk beelden maken van vrouwen. Dat doen ze met name met hun smartphone, en als het hen lukt om onder een rokje te filmen, dan gaan ze vaak nog een tijdje achter die persoon blijven aan lopen, om uiteindelijk voor hen te gaan staan om ook nog hun borsten en hun gezicht te filmen. Eenmaal thuis zetten ze al die beelden die ze hebben verzameld, zetten ze achter elkaar om een collage van te maken en die delen ze vervolgens in het netwerk. De camera's worden in allerlei objecten ook gedaan, en een van de meest

populaire objecten is een schoen. De camera die hierin zit kun je bijna niet zien, maar hij zit hier in het voorkantje, in de punt van de schoen, en hij staat niet helemaal omhoog maar een beetje schuin omhoog, zodat je niet eens onder het rokje van een vrouw hoeft te staan om te filmen wat je wilt filmen. Je kunt gewoon in de buurt staan en dan kun je al onder rokjes filmen.

NYD Ja.

ML Jezus, Christus.

NYD Dit komt uit een RTL-reportage, de journalist is undercover gegaan in dit netwerk en ik zag dit filmpje en ik word er misselijk van, ik word er boos van, machteloos, echt...

MARK Dit is een netwerk?

NYD Dit is, ja, een online soort netwerk van mannen die dit dus doen, deze beelden maken, en die dit vervolgens verspreiden. En dat dit gebeurde, daar was ik me... een klein beetje van bewust, je hebt natuurlijk het verhaal van Milou Deelen, velen kennen haar nu omdat ze bijvoorbeeld activist is van Free the nipple, ze schrijft ook voor Broadly en voor Vice, dus je komt haar tegenwoordig best wel veel tegen, en zij is tijdens haar werk toen ze aan het serveren was geloof ik, is ze een keer door een klant daar, of een lul, kan ik beter zeggen, is ze onder haar rokje gefotografeerd of gefilmd, ik weet niet welke van de twee, en dat is toen best veel in het nieuws geweest, ze heeft toen een heel mooi stuk daarover geschreven op het Parool geloof ik, of voor het Parool, dus ik wist wel dat dit misschien een keer gebeurde, maar dan zie ik ook gelijk...

MARK Maar op zo grote schaal...?

NYD Ik zie dan voor me dat het corpballen onder elkaar zijn, zo van: oeh, kijk. Maar dat het dus gewoon op deze manier gedaan wordt, dat er technologie bedacht wordt in schoenen, dus heel klein, om dit groots aan te pakken, en achter vrouwen te gaan lopen en vervolgens aan de voorkant ook nog, daar kreeg ik ook echt, daar werd ik helemaal boos van, dat ze dat dan ook nog doen zo van 'dan kunnen we ook nog even lekker haar gezicht gezicht en haar borsten zien.'

MARK Als een soort pakket, ook nog even dit, en dit...

ML Ook niet meer anoniem en niks.

NYD Echt, walgelijk. En ugh, het is zo vermoeiend, en dan hoor je dit weer en dan denk je Jezus, moeten we daar dan ook nog mee bezig...

ML Moeten we hier ook nog tegen vechten?

NYD Dus als ik dan een rokje aan heb en ik word nagefloten, dat is al fucking kut, maar dat ik dan ook nog blijkbaar me druk moet gaan maken om een man die een beetje achter mij gaat staan. Dat is toch, nou...

ML Je wordt er een beetje moedeloos van.

NYD Heel moedeloos.

MARK 24/7 op de barricaden.

NYD Wat kan je ook hieraan doen he?

MARK Nooit meer naar bed.

NYD Nee, nooit meer naar bed inderdaad.

ML Misschien moeten we een van die mannen uitnodigen. Hier in de podcast.

NYD 'Wat drijft u eigenlijk om met uw...'

ML 'Ja, waarom?'

NYD '...cameraschoen...'

ML 'Hoe komt u aan die cameraschoen?'

MARK 'Kunt u dat historisch duiden?'

NYD Ja maar wie maakt die schoenen? Wie, wie, wat?

verontwaardigd door elkaar gepraat

MARK Bizar.

NYD Boos. Dus dat was mijn Damn, honey, no.

MARK Grote no.

NYD Een hele grote no. Marie Lotte, jij hebt dan gelukkig iets positiefs.

ML Ja! Ik ben blij dat ik die had. Ik wil het graag even hebben over...

MARK WE hebben het nodig

ML Ja we hebben het nodig, Damn, honey yes, ik wil het graag even hebben over een Netflix serie genaamd Explained, eh, aflevering 16 daarvan gaat namelijk over het vrouwelijk orgasme. Wat ik top vind, want het vrouwelijk orgasme wordt altijd toch een beetje gezien als dat mysterieuze ding waar we allemaal, nou ja, weet je, het zal wel...

NYD Toch een soort gelukje als je het mag meemaken, toch? Dat is een beetje hoe we het zien.

ML Terwijl als je erachter komt hoe het werkt: top.

NYD Het is toch ingewikkeld.

ML En dat is natuurlijk onzin. Het is ook zo dat in 1998 bijvoorbeeld voor het eerst werd ontdekt hoe de clitoris er precies uitziet en dat zijn gewoon dingen...

MARK In 1998?!

NYD In 1998 Mark.

ML Dat is gewoon dus twintig jaar geleden...

NYD Ik bedoel...

ML Dat we pas ontdekten hoe dat lichaamsdeel eruitziet.

MARK Tijdens mijn studie heb ik dit ook nooit gehad, jongens.

NYD ... we stonden ook echt allang op de maan he, toen.

MARK Allang.

ML En de clitoris was toen dus nog niet, niet...

NYD Terwijl het helemaal niet moeilijk was, het was een kwestie van onderzoeken, opensnijden en daar is het. Het was echt niet moeilijk.

ML Dus, ik was dus wel blij dat deze aflevering er was, want het duurt dus maar twintig minuten, het heeft alle basics van een vrouwelijk orgasme. Hoe het eruit ziet, ook dat bijvoorbeeld vrouwen in heteroseksuele relaties dat 60% daarvan maar klaarkomt, en in lesbische relaties 86%.

NYD Woop woop voor lesbische vrouwen!

ML Yay! En het gaat ook over bijvoorbeeld de G-spot, maar er schijnt ook een A-, een U- en een P-spot te zijn en waarschijnlijk komt dat allemaal...

NYD Ja Mark, wijs dat maar eens even aan.

ML Maar het mooiste ervan vond ik eigenlijk hoe, eh... want het vrouwelijk orgasme verschilt heel erg en het mooiste vond ik hoe de vrouwen in die serie hun orgasme beschrijven.

*Fragment, stemmen van vrouwen en muziek op de achtergrond: 'In my larger orgasms, I become an ocean. And I'm riding on the waves.'

'My eyes were closed, and I saw the Virgin Mary, standing with her arms open, she was, like, very happy for me.'

'Right before a plane takes off, you're on the runway, you're weightless for a second.

It's this breathlessness in my chest that feels like I'm about to leave my body.'

'Weightless and then freedom.'

ML Go Netflix! Prachtig he, prachtig.

MARK Ik vind die muziek ook heel mooi erbij zo.

ML Ja, dat vond ik ook leuk.

NYD Ik heb het ook al gekeken, en het is ook heel mooi vormgegeven, want ze hebben allemaal heel mooie illustraties erbij. Echt fantastisch.

ML Ik weet niet, het vloeit zo... met al die poëtische dingen en het is zo tekenend dat het allemaal zo verschillend is... ja, ik ben er helemaal blij mee.

MARK Ik ga het hartstikke googelen.

ML Helemaal blij mee.

NYD Ik krijg er helemaal zin van om klaar te komen.

ML Ja ik ook.

NYD Nou jongens, volgens mij hebben we het gedaan. Dit was dan de eerste aflevering.

MARK Oh, nu al?

NYD Ja, of wil je nog even iets zeggen over iets? Go, nu nu nu!

MARK Ja, dan lukt het niet he, dan is de spontaniteit weg...

NYD Ja, dat kan helaas niet. Mark, super bedankt dat je hier wilde zijn.

ML Heel leuk dat je er was.

MARK Het was heel leuk om hier te zijn.

NYD We gaan je denk ik nog wel vaker uitnodigen om een verhaal te vertellen.

MARK Dat lijkt me heel leuk.

NYD Want ik ben heel benieuwd naar al die andere verhalen.

MARK Zeker.

NYD Verder willen we nog een aantal andere mensen bedanken. Namelijk Daniël van de Poppe, onze producer...

MARK Daniël!

NYD die hier nu ook live bij zit mee te grinniken, ginnegappen in de hoek om alle geluidjes te regelen. Lieven Heeremans omdat hij ons uitnodigde op dit podcastfestival om hier te komen spreken en de rest van de organisatie. Lucas de Gier, die verantwoordelijk is voor al die fijne *tunetjes*. Ehm, ja, dat was het denk ik he?

ML Ik denk het ook. Ik zou zeggen: laat van je horen via Instagram, we heten @damnhoneyhetboek. Of niet natuurlijk, want doe lekker waar je zelf zin in hebt.

NYD En koop ons boek he, 5,99.

MARK Koop het!

ML 5,99 in de betere boekhandel. Joehoe!

NYD Joetjes!

*JINGLE